

KYBERGROOMING

EVOKACE 10 min.

1. a) Zeptáme se žáků, zda znají pohádku *O neposlušných kůzlátkách*.
- b) Pohádku můžeme sami nebo společnými silami převyprávět (např. viz jedna z verzí pohádky v příloze).
- c) Položíme žákům otázky: *Co udělala kůzlátka špatně? Co naopak dobře? Proč se málem kůzlátka nechala nachytat? Proč si myslíte, že si někteří lidé nedávají na sociálních sítích jako svou profilovou fotku svůj obličej? Proč někteří lidé používají na sociálních sítích přezdívky?* (Cílem aktivity je, aby žáci pochopili, že ten, kdo s námi komunikuje např. přes sociální sítě, nemusí být vždy ten, za koho se vydává.)

UVĚDOMĚNÍ

2. Zhlédnutí videa ze stránek Internetem Bezpečně – Kybergrooming a práce s ním. 15 min.

ZDROJ: Internetem Bezpečně – Kybergrooming. [online]. 2023 [cit. 2023-06-24]. Dostupné z: <https://www.internetembezpecne.cz/internetem-bezpecne/rizika-online-komunikace/kybergrooming/>

- a) S videem v průběhu pracujte, do svých pracovních listů si žáci vedou deníček Aničky. Do deníčku píšou vždy, když video zastavíme. Zastavujeme v časech: 2:00, 2:50, 4:10, 4:30
- b) Do deníčku zaznamenávají:
  - co se odehrává
  - jak se Anička cítí
  - jak se chovají Aniččini rodiče
- c) Společná reflexe deníčku. Probereme jednotlivé body, v čem se shodují, a v čem ne, pokud jde o děj, Aniččiny pocity a chování Aniččiny rodičů.

3. Pravidla bezpečného chování na internetu. 12 min.

- a) Žáci ve dvojicích diskutují a sestavují pravidla bezpečného chování na internetu, konkrétně toho, jak se zachovat, když je na internetu kontaktuje někdo cizí.
- b) Poté zapisujeme pravidla společně na tabuli. Pokud žáci potřebují, můžeme jim pomoci i návodnými otázkami (níže).

Pro žáka by mohly jako pomoc sloužit tyto návodné otázky:

Přemýšlej o on-line přátelstvích, neprotiřečí si tví přátelé v některých informacích?

Proč nechce komunikovat přes web kameru, netají náhodou svou identitu?

Proč chce udržet vztah v tajnosti a proč se ptá na intimní otázky?

Příklady rad:

- Do profilu na chat si dej nicneříkající fotku, neuváděj věk, budeš nezajímavý a krytý.
- Nesděluj své osobní údaje člověku, kterého znáš pouze prostřednictvím internetu (věk, bydliště, telefon, email).
- V žádném případě nepošluj a neposkytuj kompromitující materiály, např. fotografie, kde jsi odhalený.
- Mluv jen o tom, o čem chceš, nenech se nutit do sexuálních témat.
- Nikdy nechod na osobní schůzku, aniž bys o tom řekl rodičům. Rodič by tě měl na osobní schůzku doprovodit a doporučit ti setkání na veřejném místě. Místo rodičů je možné vzít si

kamaráda, který se poté, co zjistí, že je vše v pořádku, odpojí.

ZDROJ: Nebud' obět: Kyberbrooming [online]. 2023 [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: <http://www.nebudobet.cz/?cat=kyberbrooming>

4. REFLEXE 8 min.

Vzpomeňte si na úvodní pohádku. Jak se měla zachovat kůzlátka, aby je vlk nesežral?

Žáci se pokusí vymyslet alternativní šťastný konec příběhu Aničky, kdyby se řídila pravidly bezpečného chování na internetu (ústně či lze psát – sdílení ve dvojicích – dobrovolníci mohou sdělit třídě). V závěru se lze zeptat, kterou z rad se Anička v jejich alternativním konci řídila.

PŘÍLOHA:

Pohádka o neposlušných kůzlátkách

V chaloupce na kraji lesa bydlela koza se svými sedmi kůzlátky. Měli se rádi a žili spokojeně jako v pohádce. Maminka koza odcházela každé ráno na pastvu a kůzlátka napomínala, aby si tiše hrála a nikomu neotvírala. V lese bydlí zlý vlk, který by si na nich rád pochutnal. Kůzlátka slíbila, že budou poslušná, ale jen koza odešla na lupení, začala se prát a hluk bylo slyšet na míle daleko. Uslyšel ho také hladový vlk. „Koza je pryč a kůzlata doma vyvádějí. Jsou ještě hloupá, snadno je obelstím,“ pomyslel si, když zabušil prackou na dveře. „Kůzlátka, děťátka, otevřete mi vrátka! Já jsem vaše maminka a nesu vám mlíčko!“ Kůzlata ztichla a zmateně začala pobíhat sem a tam. Hrubý hlas však vlka prozradil. Nejstarší bratříček povídá – „Ty nejsi naše maminka, maminka má jemný hlásek!“ Vlč musel odejít s nepořízenou. Zamířil ke kováři a nechal si upilovat jazyk z obou stran, aby měl hlas tenký a vysoký. Tentokrát na dveře chaloupky jemně zatukal. „Kůzlátka, děťátka, otevřete mi vrátka!! Já jsem vaše maminka a nesu vám mlíčko!“ lákal nezbedy hlasem, který sám nepoznával. Kůzlata se nahrnula do chodby, aby otevřela, ale nejstarší bratříček je zarazil – „Jsi-li naše maminka, ukaž kousek nožky oknem!“ Venku zamával vlk prackou. Při pohledu z okna ztuhla kůzlátka hrůzou. – „Ty nejsi naše maminka. Ty máš pracky černé! Maminka má kůži bílou jako sníh, mečela kůzlátka rozčileně a vlkovi neotevřela. Vlč, který hladem téměř šilhal, se odplížil do lesa. Kůzlata se zaradovala a začala si společně hrát. Vlč zatím přemýšlel, jak získat kůži bílou jako sníh. Ploužil se podél lesa, až došel k pastýřově chalupě. Tam se sušily ovčí kůže. Vlč se zaradoval, jednu sebral a uháněl k chaloupce kůzlátek. Ovčí kůži si přehodil přes hřbet a už stál opět přede dveřmi. „Kůzlátka, děťátka, otevřete mi vrátka! Já jsem vaše maminka a nesu vám mlíčko!“ „Naše maminka přišla, otevřeme!“ volali kozlíci. – „Není to naše maminka, neotevřeme!“ – bránily jim opatrnější kozičky. Ale to už kozlíci otvírali dvířka a vlč skočil dovnitř! Odhodil ovčí kůži a hrozivě vycenil tesáky. Kůzlátka s křikem začala utíkat, bylo jich tolik, že vlč nevěděl kam skočit dřív. Všude se míhala kopýtko, rohy, bříska. Už, už se chystal skočit mezi ně! Ale naštěstí se právě vracela maminka koza. Trkla tam, trkla sem, nabrala vlka na rohy a odhodila do křoví. Ten na víc nečekal. Na slabé si troufal, ale s rozzuřenou kozou by se do křížku nedal. Utekl a už se v lese nikdy neukázal. Koza pak zavolala všech sedm dětí a moc se na ně zlobila! Nakonec byli všichni šťastní, že vše tak dobře dopadlo.

ZDROJ: Pohádka o neposlušných kůzlátkách [online]. 2023 [cit. 2023-03-01]. Dostupné z: http://www.skolatusarova.cz/images/phocadownload/ms/20202021/pohadka_kuzlatka.pdf